אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת סז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א אדר תרס"ז - יפו
נמען: הרב יוסף הלוי

הרב קוק מעדכן שעדיין לא קיבל תשובה מגלוסקין בעניין המשגיח, וייתכן שיצטרכו לעמוד בתוקף. בעניין כלאים הרב קוק קובע שאם אדם זרע ליד כרם חברו, נאסרים רק הזרעים ולא הגפנים, ולכן אין לכך נגיעה ליקב.

עיקרי הדברים

- הלכות כלאי הכרם.
- השגחה ביקב.

נוסח האגרת

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"א אדר תרס"ז[4].

לכבוד ידידי הרב הגדול מו"ה[5] יוסף הלוי נ"י[6], שלו'[7] וברכה.

אחרתי דברי מפני הטרדא, ואת כ'[8] הסליחה.

עוד לא אדע תשובת ה' גלוסקין ע"ד[9] ענין המשגיח. כפי הנראה שנהי'[10] צריכין לעמוד נגדם בחזקה בזה, השי"ת[11] יעזרנו.

ענין הכלאים לא אדע אם נוגע להיקב. כי כפי הנראה לא נמצא חשש מחודש לכלאים, אצל בעה"ב[12] אחד, יותר מבכל השנים, כי"א[13] ע"י[14] סמיכת הגבולים שבין אחד לחבירו. א"כ[15] אפילו ימצא מי שיזרע אצל כרמו של חבירו, יאסרו רק הזרעים ולא האילנות. רק הענין מצד

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
5 מו"ה - מורנו הרב
6 נ"י - נרו יאיר
7 שלו' - שלום
8 כ' - כבוד
9 ע"ד - על דבר
10 שנהי' - שנהיה
11 השי"ת - השם יתברך
12 בעה"ב - בעלי הבתים
13 כי"א - כי אם
14 ע"י - על ידי
15 א"כ - אם כן

עצמו צריך השגחה, מפני המכשול שבעצם האיסור של מעשה הזריעה, ובאיסור הזרעים, אבל ליחש זה להיקב לא יתכן לפ"ד[16], רק אם יש חשש ג"כ[17] שאצל היחידים יחודשו כלאים.

והנני בזה דוש"ת[18],

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

16 לפ"ד - לפי דעתי
17 ג"כ - גם כן
18 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו